

Lék na sváteční třeštění

Jak zapomenout na stres? Na hon za dárky? Za dokonalost svátečního kýče? Vydali jsme se **KORUTANSKOU ADVENTNÍ STEZKOU** za čerstvým vzduchem rakouských hor.

TEXT: JAKUB HLAVÁČ / FOTO: TOURISMUSREGION KATSCHBERG-RENNWEG, STABENTHEINER, FRANZGERDL

Na chvíli zavřu oči. Zaposlouchám se do zvonicího postroje a oddychování páru koní. Cítím jejich vůni, zároveň i mráz. Hledá každou skulinu, jak se dostat pod kabát. Přitáhnu deku ke krku. Zasním se, v kopcích nad Katschbergem to jde velmi snadno.

Sáně táhnou dva grošáci po úzké, sněhem pokryté cestě, nad hlavou máme hvězdné nebe. Nezkažené světelným smogem, nádherně jasné. Takové, jak ho viděli naši předci. Spojuje minulost, současnost i budoucnost.

Zachumlám se ještě hlouběji do pokrývky a taky do myšlenek. Najednou jsou tu Vánoce. Právě tady a teď. Zmizel stereotyp a spěch města. Je klid, není kam se hnát. Ani koně nespěchají.

Vánoční vzpomínky

V závějích u krajnice svítí plynové lampy, které nás vedou na adventní stezku. Kvůli ní tady jsme, díky ní na mě všechno dolehně. Vzpomínky na vánoční tabule, kdy jsem jako dítě nervozitou nemohl salát ani ochutnat. Vzpomínky na všechny, kdo u nich seděli a už nesedí.

Jisté i naši rodiče měli spěch jako my dnes. I tak mi přijde současné pojetí Vánoc čím dál zběsilejší. Nakoupit dárky. A další dárky. Není to pořád málo? Napéct cukroví. Pět druhů. Deset. Musíme splnit tradice a zároveň dostát pravidlům konzumní společnosti.

Nebo taky ne. Můžeme vypnout, schovat se před vším. Aspoň na chvíli. Koně zastavují. Adventní stezka vede vysoko nad údolím, výchozí stanicí populárního lyžařského střediska Katschberg.

„Místní obyvatelé se ji rozhodli udělat jako protipól městským trhům a komerci. Chtěli se vrátit ke kořenům, ukázat je dalším generacím,“ vysvětluje mi Lada Pranter s hrdoostí v hlase. Hrdost, ta mě bude stezkou provázet.

Velkopansky jsem dorazil koňským spřežením, ale řada dalších návštěvníků zvolila dvouapůlkilome-

trovou procházku. Ani jedna volba není špatná. Protáhnout se po dni na lyžích ničemu nevadí, navíc děti rozptýlí několik zastávek včetně lesního labyrintu.

Filatelistická rarita

Vždycky tu vedla důležitá obchodní stezka. Kam až paměti předků sahají. Průsmyk Katschberg měl a má pro místní velký význam. Dnes především turistický: 80 km sjezdovek nastavuje svou tvář slunci, milují je rodiny s dětmi i akční sportovci. Každý si vybere tu svou. V restauracích se mísí němčina s češtinou, našinci krásu zdejších hor dávno objevili.

První chatu tu v roce 1929 otevřel jistý Josef Kastner se svou ženou Resi. Byl to velmi podnikavý pár! Když Vídeň rozhodla, že poštovní vozy budou do průsmyku zajíždět jen v letních měsících, vydali vlastní dodatkové známky.

„Jak můžeme hostům upřít možnost poslat dopis?“ stálo ve vysvětlení. Centrální úřad byl zprvu proti, ale pak soukromníkovi svolil. Nebyl bitý. Na dopise musela být známka státní i Kastnerova. Z té je dnes filatelistická rarita.

První lyžařský vlek tady byl otevřen na zimu 1957 a vedl po svahu hory Tschaneck (2 024 metrů nad mořem). Nyní jich bývá v provozu 17 a mají přepravní kapacitu téměř 30 000 osob za hodinu. Denní permanentka stojí dospělého 60 eur.

Tichá noc? Počkejte si!

Zpívají a usmívají se. I já musím. Nikdo neodolá. Ani zpěvu, ani úsměvu. Sedí za stolem. Dámy a pánové ve věku úctyhodném spolu se svými dětmi a snad i vnuky. Zpívají písně o Vánocích, mnohohlasné koledy.

„A jakou byste si přáli vy?“ ptají se radostně. „Tichou noc?“ zazní z řad posluchačů. „Ne, tu ne. Na tu si musíte týden počkat. Je nádherná. Máme ji tak rádi! Ale patří k jedinému dni, ke Štědrému večeru. I to nás Vánoce učí, počkat si na něco krásného...“ zamyslí se jedna ze zpěvaček.

Má pravdu. A my v očích slzy. Není snadné do slov přenést atmosféru světnice, která není větší než obyčejný pokoj panelákového bytu. Sedí v ní dvě desítky lidí, teplo rychle vyhání z těla zimu a všichni jsou si blízko. Známi, neznámí.

Právě tohle je smysl adventní stezky. Sounáležitost. Za 25 eur dostáváme ke vstupu i termosku, kterou si kdykoli můžeme naplnit čajem. Stanoviště je dostatek, radost dobrovolníků ze zájmu o teplý nápoj velká.

Upijíme ho a procházíme mezi chalupami. Tu sedí kytarový kvartet, jinde hrají dva muži na nástroje žesťové. Při poslechu můžeme napsat pohled. Domů, kamkoli. „A my ho pak pošleme. S vděčností, že jste tu byli.“

Cesta do minulosti

„Účinkující jsou dobrovolníci. Stezka se každý rok otevírá na začátku adventu a všichni se na to těší. Pro místní sbory je pocta, že mohou být součástí,“ říká Lada Pranter a těžko lze její slova jakkoli zpochybňovat.

Děti s nadšením hladí ovce, oslíky a poníky ve stájích. Mohou si tu samy vlnou vycpat svého plyšového medvěda, poslechnout pohádku. A pochopitelně je baví i snít, to nekonečné bílé hřiště. My dospělí na sebe necháme padat nostalgii, objímá nás romantika.

V Korutanech mají velmi podobné zvyky těm našim, ale hodně dbají na své lokální jídlo. Každý farmář bude mít na štědrovečerním stole napečený vlastní domácí chleba a klobásu se zelím. Stále je pro ně důležité propojení s místem, odkud pocházejí.

Poslední zastávka je u chaloupky, před kterou stojí betlém. Je slušné sundat čepici, poklonit se. A pak překročit práh do stavení, kde může být každá chvíle sám se sebou. Napsat na dřevěné srdce či stromek své vánoční přání a pověsit ho pod krov.

Když dokončím to své, podívám se na sousední. Nejsou jiná. „Gesundheit,“ stojí na nich s pokorou. Vím v tu chvíli, že Vánoce pro mě právě začaly. Tuhle cestou do minulosti, k tradici.

Letos si u stromku budu přát atmosféru přesně takovou, jakou pro mě připravili lidé z Katschbergu. Obzvláště krásnou.

jakub.hlavac@mfdnes.cz

